Vyhodnotenie činnosti Krajskej hvezdárne a planetária Maximiliána Hella v Žiari nad Hronom za uplynulý rok 2024

A. VYHODNOTENIE ČINNOSTI :

I. HLAVNÉ ÚLOHY

1. Ciele

Hlavným cieľom pre rok 2024 bolo už tradične popularizovať astronómiu ako vedu zaoberajúcu sa skúmaním vesmíru a sprostredkovať poznatky jej a príbuzných prírodných vied pre verejnosť na území Banskobystrického kraja.

Nosnou časťou popularizácie je dlhodobo poskytovanie služieb školským exkurziám a širokej verejnosti. Uvedením nových programov v planetáriu a zapojením atraktívnejších foriem prezentácie sme sa snažili osloviť nových návštevníkov a ponúknuť tak program pre plnohodnotné využitie voľného času hlavne mladej generácie.

Konkrétne ciele:

- Realizovať výchovné, vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia pre mládež a širokú verejnosť v rámci hlavnej činnosti jednotlivých OS, ako aj v spolupráci s inými organizáciami. V rámci možností ponúknuť školským skupinám a verejnosti nové popularizačné programy a aktivity.
- Pokračovať v zachovávaní diverzity foriem a metód popularizácie vedy: napr. prednášky, pozorovania, filmy, besedy, súťaže, demonštrácie rozličných prístrojov a zariadení, výstavy v našich zariadeniach ale aj mimo KHaP MH.
- V oblasti mimoškolskej činnosti pokračovať v podpore práce astronomických krúžkov a pracovať s talentovanými žiakmi v oblasti matematiky, fyziky alebo prírodných vied.
- Zameriavať sa na rozšírenie foriem prezentácie jednotlivých organizačných súčastí KHaP MH a rozširovať možnosti propagácie pripravovaných podujatí a aktivít.
- V oblasti odborno-pozorovateľskej vykonávať pozorovateľskú činnosť a uchádzať sa o možnosti zapojenia do vedecko-výskumných projektov.
- Pokračovať v dobrej spolupráci s partnerskými organizáciami, kultúrnymi zariadeniami, vedeckými spoločnosťami, nadáciami a združeniami doma i v zahraničí.

Splnenie zriaďovateľom určených merateľných ukazovateľov činnosti (Program 010 Kultúra, podprogram 01005 Hvezdáreň a planetárium):

Ukazovateľ	Plán 2024	Skutočnosť 2024	Plnenie v %
Počet realizovaných hodín odborných pozorovaní za rok	1 500	1 511,5	100,8
Počet usporiadaných exkurzií za rok	550	555	100,9
Počet usporiadaných programov pre verejnosť za rok (hlavný organizátor)	360	482	133,9
Počet návštevníkov na kultúrno-výchovných podujatiach za rok (hlavný organizátor)	28 750	39 231	136,5

Rozpis merateľných ukazovateľov v súlade s rozpisom rozpočtu - list BBSK z 12. 02. 2024

2. Prehľad o rozpočte organizácie a čerpaní na príslušný rok (v eur)

Výdavky	Upravený rozpočet celkom	Upravený rozpočet z daňových príjmov BBSK	Upravený rozpočet z toho: ÚUFP z daňových príjmov BBSK	Upravený rozpočet z vlastných príjmov KI	Upravený rozpočet z iných príjmov (vrát. FPU)	Skutočnosť celkom	Skutočnosť z daňových príjmov BBSK	Skutočnosť z toho: ÚUFP z daňových príjmov BBSK	Skutočnosť z vlastných príjmov KI	Skutočnosť z iných príjmov (vrát. FPU)
Bežné výdavky celkom	**787 291,32**	**632 317,70**	***31 329,00***	**131 133,00**	**23 840,62**	**770 949,02**	**632 317,70**	***31 329,00***	**114 790,70**	**23 840,62**
z toho:										
610 Mzdy, platy	429 389,62	394 286,00		31 104,62	3 999,00	429 389,62	394 286,00		31 104,62	3 999,00
620 Poistné a príspevok do poisťovní	156 971,39	155 604,28			1 367,11	156 971,39	155 604,28			1 367,11
630 Tovary a služby	175 185,07	64 024,18		92 686,38	18 474,51	163 635,74	64 024,18		81 137,05	18 474,51
Účelový prispevok na energie (632001+632002)	39 612,71	39 612,71	***31 329,00***			39 582,71	39 582,71	***31 329,00***		
640 Bežné transfery	25 745,24	18 403,24		7 342,00		20 952,27	18 403,24		2 549,03	
Odchodné	0,00					0,00				
Finančné prostriedky určené ako účelový príspevok na odbornú činnosť			***0,00***					***0,00***		
Ostatné finančné prostriedky určené ako účelový príspevok na			***0,00***					***0,00***		
	0,00					0,00				
Ostatné finančné prostriedky určené na			***0,00***					***0,00***		
BV na zabezpečenie služby elektronickej evidencie návštevníkov, vrátane predaja vstupeniek	858,00	858,00				858,00	858,00			
BV súvisiace so zabezpečením a realizáciou podujatí: "Fulldome Slovakia" a Svetový deň cestovného ruchu	2 400,00	2 400,00				2 371,40	2 371,40			
Finančné prostriedky určené ako účelový príspevok na opravy väčšieho rozsahu resp. nákup vybavenia			***0,00***					***0,00***		
	0,00					0,00				
Ostatné finančné prostriedky určené ako účelový príspevok na opravy väčšieho rozsahu resp. nákup vybavenia			***0,00***					***0,00***		
	0,00					0,00				
Kapitálové výdavky celkom	**57 606,18**	**6 840,00**	**x**	**50 766,18**	**0,00**	**56 766,18**	**6 840,00**	**x**	**49 926,18**	**0,00**
z toho:			**x**					**x**		
2 dočasné licenie	7 048,00	5 840,00	x	1 208,00		7 048,00	5 840,00	x	1 208,00	
2 neobmedzené licencie	3 840,00	1 000,00	x	2 840,00		3 840,00	1 000,00	x	2 840,00	
licencie	13 316,00		x	13 316,00		12 476,00		x	12 476,00	
klimatizácia	3 936,00		x	3 936,00		3 936,00		x	3 936,00	
nafukovací mesiac	4 332,00		x	4 332,00		4 332,00		x	4 332,00	
rekonštrukcia soc. Zariadení RS-projektová dokumentacia	1 794,00		x	1 794,00		1 794,00		x	1 794,00	
rekonštrukcia soc. Zariadení RS-správny poplatok	30,00		x	30,00		30,00		x	30,00	
rekonštrukcia soc. Zariadení RS	23 310,18		x	23 310,18		23 310,18		x	23 310,18	

Komentár:

V roku 2024 sme začali pracovať so schváleným rozpočtom vo výške 639 995,00 €, ktorý bol 30.9.2024 znížený o 20 584,10 €. Z dôvodu zrušenia viazania rozpočtu bežných výdavkov bol 29.11.2024 navýšený o 9 648,80 €, t.j. upravený rozpočet k 31.12.2024 bol 632 317,70 €. Rozbeh pripravovaných aktivít zodpovedal očakávaniam a návštevnosť v segmente školských skupín sa dá hodnotiť ako štandardná. Zvýšený dopyt sme zaznamenali pri programoch pre verejnosť predovšetkým v čase školských prázdnin.

V priebehu roka sa nám podarilo medziročne zvýšiť výber vstupného pri podujatiach pre verejnosť pri porovnateľnej návštevnosti, čo je pozitívnym znakom našej snahy o lepšiu efektívnosť vo výbere vstupného, zvlášť pri externých výjazdových programoch.

Súčasťou rozpočtu boli aj účelovo určené finančné prostriedky od zriaďovateľa na dve dočasné licencie filmov do planetária (5 840 €) a dve neobmedzené licencie filmov do planetária (1 000 €).

Ďalšie navýšenie rozpočtu zo strany zriaďovateľa pozostávalo z finančných prostriedkov na zabezpečenie a realizáciu podujatí „Fulldome Slovakia a Svetový deň cestovného ruchu (2 400 €) a na zabezpečenie služby elektronickej evidencie návštevníkov, vrátane predaja vstupeniek (858 €).

Pridelené finančné prostriedky sme sa snažili využiť maximálne efektívne. V prípade podujatí Fulldome Slovakia a Svetový deň cestovného ruchu sme nevyčerpali finančné prostriedky vo výške 28,60 €, ktoré sme so súhlasom Odboru kultúry použili v kategórií 630 Tovary a služby.

Všetky plánované aj vopred neplánované obstarania sa nám podarilo zrealizovať a vďaka dodržaniu zákonných krokov pri ich realizácii sme v nejednom prípade ušetrili nie zanedbateľné finančné prostriedky.

3. Riadenie organizácie a organizačné zabezpečenie

KHaP má tri organizačné súčasti (OS). Centrálnou je Hvezdáreň a planetárium v Žiari nad Hronom (HaP ZH), ďalej je to Hvezdáreň v Banskej Bystrici (HBB) a Hvezdáreň v Rimavskej Sobote (HRS). Štatutárnym orgánom je riaditeľ KHaP, ktorý sídli v Žiari nad Hronom, HBB a HRS majú vymenovaných vedúcich OS, ktorí sú priamo podriadení riaditeľovi. KHaP sa vo svojej činnosti riadi všeobecne záväznými zákonmi a normami, Zriaďovacou listinou, Organizačným poriadkom, Pracovným poriadkom a ďalšími internými normami a smernicami.

Proces riadenia bol aj v roku 2024 vykonávaný formou písomných príkazov riaditeľa a zavedeného systému organizovaných porád so zamestnancami. Čiastkové riešenie úloh prebiehalo takmer na dennej báze telefonicky a prostredníctvom e-mailu. Organizačná štruktúra zostala počas roka zachovaná.

V priebehu roka boli vydané dva príkazy riaditeľa, pribudla jedna nová a aktualizovali sme znenie dvoch interných smerníc:

- smernica E+ Mobility (nová)
- smernica o používaní SMV (úprava)
- smernica o výbere a realizácii zabezpečenia stravovania zamestnancov (úprava)

Z ďalších predpisov bola v dôsledku zmeny v legislatíve aktualizovaná a následne podpísaná kolektívna zmluva platná v predmetnom roku.

4. Personálne zabezpečenie

ROK	PRIEMERNÝ EVIDENČNÝ POČET (PREPOČÍTANÝ)	PRIEMERNÁ MZDA V EUR	PRIEMERNÁ VEKOVÁ HRANICA
2024	27,1	1319,42	50,03

** údaje k 31.12.2024*

Stanovený počet zamestnancov podľa organizačnej štruktúry:

a) stav zamestnancov spolu, vznik – ukončenie a zmeny pracovných pomerov v priebehu roka

KHaP MH k 1. 1. 2024 zamestnávala 20 odborných zamestnancov, vrátane riaditeľa, vedúcich úsekov a organizačných súčastí, ktorí sa na odbornej práci podieľajú a 8 ostatných zamestnancov. Od 15. 1. 2024 sa tento stav prijatím nového zamestnanca v HRS vrátil na plnú obsadenosť rozpočtovaných úväzkov.

V prípade odborných pracovníkov sa vzhľadom na ich špecifiká práce vyžaduje vysoký stupeň vzájomnej zastupiteľnosti. Organizačné súčasti (OS) HBB a HRS majú každá svojho vedúceho, pričom obaja vedúci OS sa aktívne a plnohodnotne podieľajú na kultúrno-výchovnej, popularizačnej a odborno-pozorovateľskej činnosti. V HaP ZH sú zriadené dva úseky - Úsek špecializovaných činností (ÚŠČ) a Úsek odborno-pozorovateľský (ÚOP), z ktorých majú oba svojich vedúcich.

V rámci zabezpečenia lepšej efektivity riadiaceho procesu bol jeden z vedúcich úsekov splnomocnený na zastupovanie riaditeľa počas jeho neprítomnosti v HaP ZH. Rozsah jeho právomocí pokrýva výkon administratívnych úkonov týkajúcich sa prevádzky a rozdeľovania pracovných úloh pri zabezpečovaní organizácie práce kultúrno-výchovných podujatí.

Na úseku riaditeľa v HaP ZH bola vykonávaná kumulovaná funkcia asistent riaditeľa (0,3) a hospodársko-prevádzkový pracovník pre správu majetku (0,7). Okrem toho bola na úseku riaditeľa obsadená funkcia ekonóm, hospodársko-prevádzkový pracovník - personalista a dve upratovačky na polovičný úväzok. Stav odborných pracovníkov v HaP ZH zostal po celý rok nezmenený. Celoročne sme v HaP ZH, kde zaznamenávame najvyššiu návštevnosť, využívali služby predajcu vstupeniek a metodického materiálu formou dohody o pracovnej činnosti.

V HRS je okrem odborných pracovníkov trvalo obsadené aj jedno miesto administratívny pracovník - ekonóm v polovičnom úväzku, jeden zamestnanec na pozícii technik a jeden ako domovník - záhradník. Práve na tomto mieste prišlo k spomínanej zmene prijatím nového zamestnanca v priebehu januára. To sa nakoniec ukázalo ako jediná personálna zmena v KHaP počas celého roka.

V priebehu roka tu vypomáhal jeden z bývalých absolventov nášho astronomického krúžku (študent) formou dohody o pracovnej činnosti pri sprevádzaní večerných programov pre verejnosť.

V organizačnej súčasti HBB je trvalo obsadené jedno miesto administratívny pracovník - ekonóm a stav odborných pracovníkov zostal po celý rok nezmenený. Jedna odborná pracovníčka má na vlastnú žiadosť skrátený pracovný úväzok na 0,86.

Nároky na vzdelanie väčšina zamestnancov KHaP MH spĺňala, všetci majú ukončené minimálne ÚSO vzdelanie. Trinásti majú ukončené VŠ vzdelanie druhého stupňa, jeden tretieho stupňa. Jedenásť zamestnancov absolvovalo odborné vysokoškolské vzdelanie alebo pomaturitné štúdium

astronómie, čo je v súlade s odporúčaním nášho odborného garanta, aby bolo na toto kvalifikačné štúdium prihliadané ako na jeden z kvalifikačných predpokladov odborného pracovníka hvezdárne.

Ku koncu roka končilo riaditeľovi KHaP funkčné obdobie jeho pôsobnosti v čele organizácie. V súlade so Smernicou č. 019/2022/RUBBSK o postupe pri realizácii výberových konaní a Smernice č. 003/2023/OK o postupe pri vyhodnocovaní plnenia povinností a úloh štatutárnych orgánov organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK sa uskutočnilo overenie odbornej spôsobilosti štatutárneho zástupcu pred odbornou komisiou. Tá nekonštatovala žiadne významné pochybenia vo vedení organizácie a súčasným štatutárom predloženú koncepciu rozvoja a zámer práce na najbližšie roky akceptovala bez pripomienok.

b) účasť na školeniach, odborných a vzdelávacích podujatiach

V priebehu roka sa naši pracovníci zúčastnili nasledovných školení a seminárov:

- seminár zameraný na podávanie projektov v programe Erasmus+ Mobility *(prezenčne, 1 zamestnanec)*
- seminár zameraný na podávanie malých projektov INTERREG *(prezenčne, 2 zamestnanci)*
- webinár zameraný na podávanie projektov vo verejnej správe *(online, 3 zamestnanci)*
- webinár zameraný na zmeny v Zákone o verejnom obstarávaní *(on-line, 1 zamestnanec)*
- webinár zameraný na pracovný čas vo verejnej službe *(on-line, 1 zamestnanec)*

c) zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov

Počas roka 2024 bola v zmysle § 155 zák. č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce poskytnutá súčinnosť pri zvyšovaní kvalifikácie jednému zamestnancovi, ktorý navštevoval kvalifikačné štúdium astronómie formou pomaturitného vzdelávania pri SÚH v Hurbanove.

5. Technické zabezpečenie úloh

a) zhodnotenie stavebno-technického stavu budov v správe kultúrnej inštitúcie, investície do opráv, zhodnotenia majetku a zabezpečenia plánovaných úloh:

V technicko-prevádzkovej oblasti sme vykonali všetky plánované revízie technických zariadení, pravidelnými kontrolami funkčnosti prechádzal aj výťah zabezpečujúci bezbariérový prístup do sály planetária v budove HaP ZH. V minulom roku bola zároveň vykonaná aj pravidelná päťročná revízia elektroinštalácie vo všetkých troch hlavných budovách KHaP.

Organizácia evidovala v zozname prebytočného nehnuteľného majetku BBSK budovu starej astronomickej pozorovateľne v Žiari nad Hronom, pre ktorú sa nedarí nájsť vhodné využitie alebo prípadného kupcu. Jedna z možností sa naskytla v priebehu roka 2024, kedy sme ju ponúkli do projektu firmy

Astros Solutions. Tá hľadá vhodné lokality budúcim pozemným staniciam pre optickú a kvantovú komunikáciu (tzv. QKD komunikáciu) na území Slovenskej republiky.

V HaP ZH sme v prvej polovici roka kúpou príslušenstva k astronomickej technike (filtre, redukcie, kolimátor) rozšírili možnosti pozorovania objektov na nočnej oblohe aj počas zhoršených podmienok (1 053,59 €). Do systému rozvodov výmeny vzduchu sme zakúpili a nainštalovali klimatizačnú jednotku (3 936 €) s cieľom zlepšiť prostredie a znížiť teplotu v období letných horúčav vo Hviezdnej sále (planetáriu). V letných mesiacoch sme pristúpili k renovácii a aplikácii ochranného náteru kovových súčastí (zábradlia, atiky, brány a pochôdzne plochy) budovy (1 800 €). V druhej polovici roka sme osadili dotykový panel s uhlopriečkou 32“ zakúpený ešte v roku 2023 pre potreby interaktívnej inštalácie vo verených priestoroch planetária.

Počas roka sme z prostriedkov programu Erasmus+ CZ01-KA220 zakúpili fototechniku a technické vybavenie nahrávacieho štúdia pre potreby zabezpečenia plnenia úloh vyplývajúcich z náplne projektu (2 428,60 €).

Na základe odporúčaní z vyhotoveného dendrologického posudku sme po začatí obdobia vegetačného pokoja pristúpili k výrubu troch ihličnatých drevín a ošetreniu niekoľkých ďalších stromov (1 350 €) tak, aby bola zabezpečená bezpečnosť pohybu návštevníkov v areáli HaP ZH.

V súvislosti s technikou zabezpečujúcou projekciu v planetáriu sme začali s procesom jej obnovy výmenou káblov určených na prenos obrazového signálu do projektorov (533,65 €). V rámci programovej náplne sa nám podarilo pripraviť sedem nových projekcií filmov, z ktorých päť malo premiéru v aktuálnom roku a dve budú uvedené v roku 2025. Náklady na dve licencie boli hradené z účelových finančných prostriedkov zriaďovateľa (Veľrybie sny, Yogiho mystická cesta vesmírom, 5 840 €), na ďalšie dve boli čerpané z kapitálových zdrojov určených na tento účel (Mayská archeoastronómia, 100 rokov večnosti, 1 000 €) a doplnené z vlastných zdrojov (2 840 €). Z vlastných zdrojov bol zakúpená aj licencia filmu pre školopovinné deti (Dobrodružná cesta slnečnou sústavou, 11 196 €). Jeden z filmov bol z vlastnej produkcie (Digitálna Skychológia) a jeden s bezplatnou licenciou (Tam niekde). Ku všetkým novým filmom sme pripravili slovenské znenie a ku koncu roka pribudla do našej ponuky navyše maďarská jazyková mutácia filmu pre najmenších So zvieratkami o vesmíre.

Zostávajúce účelové finančné prostriedky na odbornú činnosť sme čerpali v súvislosti s organizovaním Dňa cestovného ruchu v Banskej Bystrici (750 €) a jedinej prehliadky filmov pre planetáriá na Slovensku s názvom Fulldome Slovakia (1 650 €).

V priebehu mesiaca júl nám boli schválené aj účelové finančné prostriedky na pokrytie nákladov spojených s polročnou licenciou systému predaja a evidencie vstupeniek a metodického materiálu (858 €).

Služobné motorové vozidlo Renault Kangoo prešlo pred absolvovaním STK servisnou opravou (567,60 €) a v druhej polovici roka boli zakúpené nové zimné pneumatiky (226,65 €).

V organizačnej súčasti HBB sme v prvej polovici roka pokračovali v dokončovaní osádzania nových edukačných prvkov v areáli astronomickej pozorovateľne na Vartovke a na základe výsledku internej kontroly technického stavu bleskozvodu prišlo k jeho úprave tak, aby vyhovoval stanoveným normám (2 560 €).

Po dohode s majiteľom resp. správcom a s povolením Okresného úradu Banská Bystrica, prišlo k výrubu stromov na priľahlom pozemku astronomickej pozorovateľne na Vartovke. Pri ňom boli orezané aj dreviny na hranici pozemkov, ktoré zásadne ovplyvňovali a obmedzovali činnosť Hvezdárne v Banskej Bystrici (700 €).

V závere roka sme riešili opravu riadiaceho počítača meteorickej kamery, zakúpili sme nový externý disk (170 €). Dlhšie sme zaznamenávali aj špecifické problémy pri práci hlavného ďalekohľadu hvezdárne. Na základe konzultácie so zástupcom Prístrojovej a optickej sekcie Českej astronomickej

spoločnosti a po skončení hlavnej sezóny pre verejnosť na Vartovke, sme ho odoslali do opravy v Českej republike. Tá by mala byť ukončená až v prvých mesiacoch roka 2025.

Po dohode s OOCR Stredné Slovensko a mestom Banská Bystrica sme pripravili nový nafukovací model planéty Mars s výškou 5 metrov. KHaP sa podieľala na zhotovení technických podkladov pre výrobu, finančné náklady znášala partnerská strana. Model vzbudil veľký záujem verejnosti pri svojej premiére na septembrovej prehliadke šiestich druhov nafukovadiel v rámci Dňa cestovného ruchu v Banskej Bystrici.

V HRS sme zakúpili nový prívesný vozík k služobnému motorovému vozidlu (970 €) určený hlavne na prepravu astronomickej techniky a nafukovacích modelov pri výjazdových pozorovaniach. Zároveň služobné vozidlo absolvovalo väčší servisný zásah primeraný jeho veku (650,23 €) s cieľom udržať podmienky bezpečnej prevádzky (výmena bŕzd, rozvodov a vzpier stabilizátora). Pri prevádzke vozidla prišlo aj k škodovej udalosti, prasknutiu predného skla v dôsledku nárazu kamienka. Celá záležitosť bola riešená výmenou skla a hradená zo zákonnej poistky služobného vozidla (262,39 €).

Dokončila sa príprava projektovej dokumentácie k rekonštrukcii sociálnych zariadení a debarierizácii prízemia (1 794 €) tak, aby mohla byť podaná žiadosť o finančný príspevok v rámci projektu debarierizácie verejných budov na MK SR.

Pokračovali sme v postupnom investovaní do zveľadenia majetku v interiéri a exteriéri hvezdárne. Z vlastných prostriedkov sme zakúpili nábytok do klubovne (regál s policami, pracovný stôl, stoličky, podlahu, 2 270,35 €), priemyselný vysávač (210 €), podlahu do administratívnej miestnosti (221,40 €). Z prostriedkov projektu Nadácie ESET to boli sklené vitríny do vestibulu (245,70 €), v areáli Astroparku oprava a renovácia inštalácií (564,10 €).

Pre obohatenie zážitku z výjazdových pozorovaní v teréne sme zakúpili 5 metrov vysoký nafukovací model Mesiaca (3 610 €). Nakoľko veľká časť prezentácií sa uskutočňuje v prostredí Národného parku Muránska Planina, bola dokúpená trakčná batéria s meničom (200,30 €) zabezpečujúca nehlučné zásobovanie modelu elektrickou energiou.

Vybavenie astronomického ďalekohľadu Dobson 300/1500 určeného na výjazdové pozorovania sme rozšírili zakúpením jedného kvalitného zoomovacieho okuláru Baader Hyperion, dvojice okulárov GSO SuperView a príslušenstva (710 €).

V závere roka sme prikročili k prvej etape rekonštrukcie sociálnych zariadení na prízemí hlavnej budovy hvezdárne (23 310,18 €), ktorá bola hradená z vlastných prostriedkov organizácie. Práce si vyžiadali trojtýždenné uzatvorenie priestorov a boli ukončené v stanovenom termíne v priebehu decembra.

Počas roka sme evidovali 3 zápožičky pozorovacej techniky určenej pre podporu amatérskej astronómie a rozvoj pozorovania u mládeže v astronomických krúžkoch.

b) zhodnotenie plnenia úloh na úseku bezpečnosti práce a návrh opatrení v prípade zistených nedostatkov:

Pri zabezpečovaní úloh na úseku bezpečnosti sme plnili všetky úlohy vyplývajúce z predpisov o Požiarnej ochrane, Bezpečnosti ochrany zdravia pri práci a Civilnej ochrany (CO). Každá z organizačných súčastí mala zazmluvneného kvalifikovaného technika BOZP, ktorý zabezpečoval kontrolu. Taktiež prebehli všetky predpísané školenia, nácviky a revízie v predmetných oblastiach. V dôsledku uzatvorenia zmlúv na dobu určitú, skončil ku koncu druhého kvartálu technikom vo všetkých troch organizačných súčastiach zmluvný vzťah. Zmluvy boli však za vopred dohodnutých, nezmenených podmienok a s účinnosťou od začiatku tretieho kvartálu obnovené.

V oblasti CO sme postupovali podľa bodov Plánu hlavných úloh pre OvZP BBSK na úseku prípravy obyvateľstva na sebaochranu a vzájomnú pomoc, schváleného pre rok 2023. Predmetnú oblasť pre všetky OS pokrýval jeden zazmluvnený technik a všetci zamestnanci sa zúčastnili školení vyplývajúcich zo Zákona č. 42/1994 Z. NR SR o civilnej ochrane obyvateľstva.

6. Vnútorná kontrola KI

Hospodárska a ekonomická činnosť bola vykonávaná v súlade s platnými zákonmi, predpismi a nariadeniami. Proces finančnej kontroly sa v prostredí oddelených organizačných súčastí riadil pravidlami príslušnej internej smernice a kontrolná činnosť bola na odlúčených pracoviskách vykonávaná aj prostredníctvom návštev štatutárneho orgánu.

V prvom kvartáli roka sme spustili testovaciu prevádzku elektronickej formy formulára žiadosti o realizáciu finančnej operácie medzi organizačnými súčasťami KHaP. Po odstránení drobných nedostatkov bola následne spustená do ostrej prevádzky.

7. Plnenie opatrení vyplývajúcich z kontrolných zistení Útvaru hlavného kontrolóra BBSK

a) V priebehu roka nebola vykonaná žiadna kontrola z Útvaru hlavného kontrolóra BBSK.

Spomedzi orgánov štátnej a verejnej správy vykonal kontrolnú činnosť kontrolný orgán Hasičského a Záchranného zboru SR (HaZz SR) a Sociálna poisťovňa (SP).

Kontrola zo SP, pobočka Žiar nad Hronom (III/24), bola zameraná na obdobie od 1.1.2021 do 31.1.2024 a na plnenie povinností zamestnávateľa súvisiacich s odvodom poistného na sociálne poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie. Ďalej na kontrolu splnenia povinností podľa § 231 ods. 1 písm. j) zákona a kontrolu správnosti plnenia povinností uložených zákonom v § 231 ods. 1 písm. a) až c) a písm. o) a v § 293 zákona (účinného v danom období), ak súviseli s poistným vzťahom spadajúcim do kontrolovaného obdobia.

Kontrola HaZz SR bola v zmysle Zákona č. 314/2001 Z.z. zameraná na ochranu pred vznikom požiarov a prebehla v HaP ZH (VII/24), kde sa po upozornení na drobné technické nedostatky aj opakovala (X/24), bez ďalších zistení o nedodržaní zákonných nariadení.

b) V priebehu roka neboli v súvislosti s organizáciou vedené žiadne súdne spory ani exekúcie.

8. Informácia o vykonaní inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v roku 2024

Inventarizácia majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov boli vykonané na základe písomného príkazu riaditeľa ku dňu riadnej účtovnej závierky vo všetkých organizačných súčastiach KHaP. Čiastkové inventarizačné, vyraďovacie a likvidačné komisie pre každú organizačnú súčasť ako aj centrálna inventarizačná komisia boli menované samostatnými listami. Všetci zamestnanci KHaP spolupracovali s členmi komisií predovšetkým pri zisťovaní skutočného stavu hospodárskych prostriedkov. Finálnym výstupom inventarizácie sa stal inventarizačný zápis.

KAŽDÚ AKTIVITU UVÁDZAŤ OSOBITNE V ŠTRUKTÚRE :

II. ODBORNÉ POZOROVANIA

Ukazovateľ	Počet hodín	Počet pozorovateľov	Priame náklady na pozorovania	Z toho priame náklady KI (kód zdroja 46)
Určovanie Wolfovho relatívneho čísla	53	6	-	-
Zakresľovanie fotosféry Slnka	193	1	-	-
Pozorovanie slnečnej chromosféry	3	3	-	-
Zákryty nebeských telies	133	2	-	-
Zatmenie Mesiaca a Slnka	6	3	-	-
Vizuálne pozorovanie meteorov	33	6	-	-
Pozorovanie meteorov videokamerou	782	3	-	-
Premenné hviezdy	112,5	1	-	-
Náhle astronomické udalosti a nevšedné úkazy	117	10	-	-
Iné	79	9	-	-
Spolu:	**1 511,5**	**44**	-	-

Komentár:

Počet nocí vhodných na astronomické pozorovania bol počas roka štandardný a takmer celoročne sme mali v prevádzke aj všetky tri bolidové kamery. Dve kamery pripravovali dáta pre medzinárodnú sieť CEMeNt (Central European Meteor Network) a tretia z projektu AMOS do databázy FMFI UK v Bratislave. Až v závere roka sme kameru pracujúcu v HBB odpojili z prevádzky v dôsledku servisného zásahu na riadiacom počítači. Všetky aktivity spojené s pozorovaním meteorov sú realizované v spolupráci s IMO (International Meteor Organization).

Slnko sa počas roka nachádzalo blízko maxima svojej činnosti a tak bolo možné okrem pozorovať aj sprievodné javy s tým spojené. V časti „Iné pozorovania" sú zahrnuté predovšetkým pozorovania a dokumentácia komét (2 pozorovatelia) a taktiež dokumentácia polárnej žiary od niekoľkých pozorovateľov naprieč celou organizáciou.

Náklady pozostávajú hlavne z výdavkov na energie, príplatkov za prácu v noci a pri nie príliš častých výjazdových pozorovaniach aj výdavky na pohonné hmoty.

III. ORGANIZOVANIE KULTÚRNO-VÝCHOVNÝCH PODUJATÍ

Ukazovateľ	jednorazové	z toho usporiadané pre školy	cyklické
Počet kultúrno-výchovných podujatí	1 031	482	6
Počet návštevníkov kultúrno-výchovných podujatí	38 555	19 780	676

a) Z TOHO ORGANIZOVANIE EXKURZIÍ

Ukazovateľ	Počet exkurzií	Počet návštevníkov	Z toho platiaci návštevníci	Príjem zo vstupného / tržby	Priame náklady na podujatie	Z toho priame náklady KI (kód zdroja 46)
MŠ	78	2 612	2 443	6 720,00	-	-
ZŠ	331	12 741	11 510	41 806,00	-	-
SŠ	22	772	685	2 408,00	-	-
VŠ	5	154	124	372,00	-	-
Iné	119	1 258	1 310	4 426,00	-	-
Spolu:	**555**	**17 537**	**16 072**	**55 732,00**	**-**	**-**

Komentár:

V časti činnosti zameranej na školopovinné deti a mládež prezentujeme hlavne programy, ktoré dopĺňajú učebné osnovy. Sú preto určené ako doplnok výuky pre školy všetkých stupňov, ale týkajú sa aj CVČ, resp. iných záujmových skupín. Počet organizovaných exkurzií bol rovnomerne rozložený hlavne do obdobia marec-november a podstatnú časť z nich tvorili školské skupiny.

Počet návštev organizovaných exkurzií podlieha rôznym vplyvom. V astronomickej pozorovateľni na Vartovke je silne závislý od poveternostných podmienok, ktoré ovplyvňujú rozhodovanie či sa plánovaná návšteva uskutoční. V Rimavskej Sobote sa zase od uplynulého roka stretávame s klesajúcim záujmom škôl z niektorých častí regiónu v dôsledku vysokých finančných nákladov na dopravu. Na obe prekážky sa snažíme reagovať prispôsobením ponuky a komunikáciou so školami pri hľadaní riešení.

V planetáriu sme v druhej polovici roka uviedli nový vzdelávací film určený deťom zo základných škôl (4.-6. ročník) s názvom Dobrodružná cesta slnečnou sústavou.

Nakoľko exkurzie sa z veľkej časti odohrávajú v priestoroch hvezdárne, prevažnú časť nákladov na zabezpečenie tvoria paušálne náklady na chod zariadenia. V prípade výjazdov sú to pohonné hmoty a stravné zamestnancov.

b) Z TOHO ORGANIZOVANIE PROGRAMOV PRE VEREJNOSŤ

Ukazovateľ / podľa témy	Počet opakovaní	Počet návštevníkov	Z toho platiaci návštevníci	Príjem zo vstupného / tržby	Priame náklady na podujatie	Z toho priame náklady KI (kód zdroja 46)
Pravidelné programy	317	7 542	7 327	33 606,80	-	-
Odborno-popularizačné prednášky	65	1 483	714	1 367,50	484,85	484,85
Verejné pozorovania oblohy	44	4 201	3 285	7 437,00	-	-
Tematické podujatia a semináre	9	502	-	-	-	-
Spolu:	**435**	**13 728**	**11 326**	**42 411,30**	**484,85**	**484,85**

Komentár:

Príprava programov pre širokú verejnosť stojí na dvoch základných organizačných líniách. Prvou sú podujatia pripravované v našich zariadeniach, spomedzi ktorých dominujú premietania v planetáriu alebo pozorovania objektov na oblohe prostredníctvom astronomickej techniky. Keďže vopred nepoznáme záujem návštevníkov, počas exponovaných období, napríklad v čase školských prázdnin, sme v dôsledku veľkého záujmu často pridávali termíny za vopred vypredané programy. Nákladmi boli prakticky len výdavky na spotrebované energie, v prípade planetária honorár pre pracovníčku pokladne.

Druhú líniu tvoria podujatia realizované mimo našich priestorov, často na inak tematicky zameraných podujatiach pripravených treťou stranou. Je to súhrn odborno-popularizačných prednášok, výjazdových pozorovaní oblohy, podujatí vzdelávacieho charakteru a pod., ktoré tvorili nosnú časť našej popularizačnej práce v teréne. Pri nich zároveň kladieme dôraz na pozývanie návštevníkov do našich priestorov.

Popri zavedených večerných výjazdových pozorovaniach (napr. Horský hotel Kráľova Studňa, nočné prehliadky zrúcanín hradov, Astrovláčik na Čiernohronskej železničke) sa nám v roku 2024 potvrdil záujem návštevníkov o pozorovania v oblasti Parku tmavej oblohy Muránska planina, ktorú organizačne zabezpečuje HRS.

Z ostatných aktivít to boli najmä pozvané účasti od iných subjektov (mestá, obce, firmy, a pod.) na hromadné podujatia alebo tematické pozorovania astronomických úkazov pre verejnosť (zákryt Venuše Mesiacom) a tiež vopred neočakávané astronomické udalosti (jasná kométa Tsuchinshan – ATLAS, a pod.).

Výsledky uvedené v tabuľke potvrdzujú zlepšujúci sa trend pomeru množstva platiacich a celkových návštevníkov verejných pozorovaní a prednášok.

Náklady na podujatia pri výjazdových pozorovaniach a prednáškach sú spravidla výdavky na pohonné hmoty a stravné zamestnancov.

c) Z TOHO ORGANIZOVANIE VÝSTAV

Ukazovateľ / podľa témy	Trvanie	Počet návštevníkov	Z toho platiaci návštevníci	Príjem zo vstupného / tržby	Priame náklady na podujatie	Z toho priame náklady KI (kód zdroja 46)
Vesmír očami detí – okr. kolo ZH	III – IV	130	-	-	-	-
Z pozorovateľských expedícií	VII – VIII	120	-	-	-	-
Vesmír očami detí – finále 2023	I – II	120	-	-	-	-
Vesmír očami detí – okr. kolo BB	IV	954	-	-	-	-
Vesmír očami detí – finále 2024	XII	100	-	-	-	-
Vesmír očami detí – okr. kolo RS	IV	96	-	-	-	-
Spolu:	**6**	**1 520**	**-**	**-**	**-**	**-**

Komentár:

V rámci výstavnej činnosti sme prezentovali či už vo svojich alebo v externých priestoroch predovšetkým práce z výtvarnej súťaže Vesmír očami detí. V HaP ZH bola navyše počas letných mesiacov inštalovaná výstava veľkoplošných fotografií našich kolegov z astronomických ciest a expedícií. V HRS bolo dlhodobo zaužívané mať výstavu v priestoroch Gemersko-Malohontského múzea, ukazuje sa však, že prínos nie je významný. Do budúcna preto komunikujeme o presunutí výstavy do knižnice Mateja Hrebendu v Rimavskej Sobote.

Vstup na výstavy inštalované mimo priestorov KHaP bol bezplatný a prevoz a montáž sa realizovala väčšinou na náklady poskytovateľa priestorov. Počty návštevníkov sú osobitne sledované a vychádzajú predovšetkým z hlásení partnerských organizácii, v priestoroch kde bola výstava inštalovaná.

Z postupových prác kôl v okresoch Banská Štiavnica, Žarnovica, Žiar nad Hronom a Banská Bystrica pripravujeme aj virtuálne výstavy, ktoré zverejňujeme na webových stránkach a sociálnych sieťach našich zariadení.

Jeden z našich odborných pracovníkov sa zúčastnil ako člen poroty celoslovenského finále výtvarnej súťaže Vesmír očami detí v Hurbanove.

Vo vlastných priestoroch všetkých organizačných súčastí sú inštalované stále alebo dlhodobé expozície približujúce vesmírne objekty a astronomické úkazy, expozície výtvarných a fotografických prác, prípadne fragmentov meteoritov, ktoré slúžia na zatraktívnenie pobytu pre návštevníkov a vyplnenie času v prestávkach medzi jednotlivými časťami programu. V HaP ZH máme od FMFI UK v Bratislave trvalo zapožičaný fragment meteoritu Košice 2010, ktorého nálezcom bol práve náš zamestnanec. Podobný z fragmentov je možné vidieť len na niekoľkých miestach na Slovensku a tak je dlhodobo zaujímavým lákadlom pre našich návštevníkov.

d) Z TOHO ORGANIZOVANIE SÚŤAŽÍ

Ukazovateľ / podľa témy	Počet opakovaní	Počet účastníkov	Priame náklady na podujatie	Z toho priame náklady KI (kód zdroja 46)
Vesmír očami detí – okresné kolá	3	1 043	2 700,04	378,96
Čo vieš o hviezdach? – mestské kolo Kremnica	1	6	-	-
Čo vieš o hviezdach? – okresné kolá	6	124	1 674,41	89,08
Čo vieš o hviezdach? – krajské kolo I. a II. kat.	1	65	926,70	60,03
Čo vieš o hviezdach? – krajské kolo III. kat.	1	18	491,01	57,68
Astrostop – BB, ZH	2	28	148,61	148,61
CINEAMA – okresné kolo	1	36	-	-
CINEAMA – krajské kolo	1	40	-	-
Astronomická olympiáda – reg. kolo	1	15	56,60	56,60
Hviezdne astrolamy	1	8	-	-
Stromčeky, stromčeky, kto vám dal ten hlas?	1	7	-	-
Spolu:	**19**	**1 390**	**5 997,37**	**790,96**

Komentár:

V každej z organizačných súčastí prebehli v prvej polovici roka okresné kolá výtvarnej súťaže Vesmír očami detí, kde sme priamo pracovali so školami v šiestich okresoch kraja (BB, ZH, ZC, BS, RS a RA). V deviatich podujatiach a sme pripravili aj vedomostnú postupovú súťaž „Čo vieš o hviezdach?“, pričom v štyroch ďalších prípadoch (okresoch BR, ZV, DT a LC) sme poskytli metodickú súčinnosť pri zabezpečení súťaže. Tí najlepší z oboch súťaží postúpili do celoslovenského kola organizovaného SÚH Hurbanovo. Medzi nákladmi na uvedené postupové súťaže sú zahrnuté výdavky spojené so zabezpečením vecných cien, obsadenosti porôt a v niektorých prípadoch prenájmu priestorov. Boli hradené z grantu, ktorý vyhlásila Slovenská ústredná hvezdáreň v Hurbanove s využitím zdrojov Ministerstva kultúry SR.

Jeden z našich odborných pracovníkov sa zúčastnil ako člen poroty celoslovenského finále vedomostnej súťaže Čo vieš o hviezdach? v Prešove.

Astrostop sa nám podarilo pripraviť v dvoch prípadoch (HaP ZH a HBB), regionálne kolo astronomickej olympiády a CINEAMA boli pripravované v spolupráci s inými subjektmi (Krajská hvezdáreň v Žiline a Pohronské osvetové stredisko v ZH).

Náklady tvorili prakticky len ceny pre najlepších v jednotlivých kategóriách a výdavky na pohonné hmoty v prípade súťaží v iných okresoch.

e) Z TOHO ORGANIZOVANIE INÝCH AKTIVÍT

Ukazovateľ / podľa témy	Termín	Počet		Z toho platiaci návštevníci	Príjem zo vstupného / tržby	Priame náklady na podujatie	Z toho priame náklady KI (kód zdroja 46)
		účastníkov	návštevníkov				
Vernisáž výstavy a vyhodnotenie VOD – BS, ZC	III / 2024	-	53	-	-	-	-
Vernisáž výstavy a vyhodnotenie VOD – ZH	III / 2024	-	80	-	-	-	-
Dovolená (výstava cestovného ruchu) – ČR	III / 2024	-	280	-	-	-	-
Svetelný telegraf – BB	III / 2024	-	50	-	-	-	-
Zákrytový seminár – ZH, BB	IV / 2024	7	-	-	30,00	-	-
Vartacon 2024 – BB	V / 2024	40	-	27	384,00	62,00	62,00
Festival Zeme – BB	VI / 2024	-	490	-	-	100,00	100,00
Letná prázdninová aktivita – ZH	VIII / 2024	7	-	7	486,00	412,80	412,80
Letné astronomické praktikum – BB	VIII / 2024	35	-	26	6 790,00	5 720,00	5 720,00
Výročná čl. schôdza MO SZA – RS	VIII / 2024	16	-	-	-	-	-
Letná prázdninová aktivita – RS	VIII / 2024	15	-	15	2 100,00	1 103,25	1 103,25
Festival cestovného ruchu – BB	IX / 2024	-	3 000	-	-	750,00	-
Deň hviezd – BB	IX / 2024	-	220	200	300,00	40,00	40,00
Slovenská amatérska obloha – ZH	X / 2024	27	-	-	-	302,00	174,00
Sky Explorer – workshop – ZH	XI / 2024	5	-	-	-	113,89	113,89
Fulldome Slovakia 2024 – ZH	XI / 2024	55	-	-	-	2 264,15	704,15
Astronomické krúžky – ZH, BB, RS (6x)	celoročne	676	-	-	-	-	-
Spolu:	**22**	**883**	**4 173**	**275**	**10 090,00**	**10 868,09**	**8 430,09**

Komentár:

Iné aktivity zahŕňajú našu viacdňovú alebo pravidelnú činnosť s deťmi a mládežou, prípadne naše účasti na podujatiach hromadného charakteru, ktorých sme sa zúčastnili na pozvanie organizátora. Zväčša sa pri nich nevyberalo vstupné a sú pre nás dôležitým miestom prezentácie a zároveň spôsob pozvánky potenciálnych návštevníkov do našich priestorov.

Prázdninové aktivity pre deti a mládež sme zrealizovali tri. Z toho dve týždenné tematické podujatia s denným dochádzaním a jedno pobytové praktikum zamerané na voľnočasovú prácu s deťmi a mládežou astronomických krúžkov.

Náklady na prázdninové aktivity tvorili predovšetkým výdavky na stravovanie, občerstvenie, vstupné a v prípade pobytového podujatia aj ubytovanie. Hradené boli z poplatkov účastníkov.

Počas školského roka pôsobilo pri našich zariadeniach šesť astronomických krúžkov v ktorých sa stretávali prevažne deti zo základných škôl. Niekoľkým ďalším krúžkom v regiónoch poskytujeme metodickú podporu.

Veľký význam má pre nás udržiavanie kontaktu s našimi potenciálnymi návštevníkmi prostredníctvom zverejňovania článkov, ktoré približujú novinky a zaujímavosti zo sveta astronómie, fyziky alebo kozmonautiky. Prostredníctvom portálu i-ASTRIN sme zverejnili 62 nových článkov, ktoré súhrnne zaznamenali 15 330 prečítaní (priemer 247 prečítaní na článok).

Mimoriadnym úspechom bola pre nás v uplynulom roku účasť na medzinárodnom festivale filmov pre planetáriá Fulldome Festival Brno, kde sme sa predstavili s naším filmom ako prvý zástupca zo Slovenska v histórii. V hlavnej súťaži sme odbornej porote a účastníkom predstavili vôbec prvý celooblohový film vyrobený na Slovensku s názvom „Digitálna Skychológia“. Toto dielo sme v októbri prezentovali aj na festivale astronomických filmov Astrofilm v Piešťanoch, kde sme získali Cenu divákov.

V závere roka sme na vlastnej pôde v Žiari nad Hronom usporiadali po piatich rokoch druhé pokračovanie nepravidelnej prehliadky celooblohových filmov na Slovensku s názvom „Fulldome Slovakia“. V jej predvečer sme spolu s partnermi (Nowatron, HaP Brno) pripravili workshop programovania v softvéri pre planetáriá Sky Explorer, ktorý sa z dôvodu neprerušenia prevádzky planetária uskutočnil v susedných priestoroch Pohronského osvetového strediska.

V októbri sa v rámci projektu Erasmus+ KA CZ01-KA220 uskutočnilo v našich priestoroch aj jedno z projektových stretnutí, ktoré trvalo dva pracovné dni.

Náklady na ostatné podujatia tvorili spravidla výdavky na pohonné hmoty a v odôvodnených prípadoch príplatky za prácu v noci.

IV. EDIČNÁ ČINNOSŤ (tituly, náklad)

Titul	**Druh titulu**	**Náklad (počet ks) z toho:**		**Priame náklady**	**Z toho priame náklady KI (kód zdroja 46)**
		Periodické, neperiodické tituly	Iné		
OBLOHA 2024	ročenka	15	-	-	-
Spolu	-	**15**	-	-	-

Komentár:

Edičná činnosť v roku 2024 zahŕňala len tlač niekoľkých prehľadových ročeniek zameraných na polohu nebeských objektov a určených hlavne pre astronómov amatérov.

V. GRANTY A DOTÁCIE

a) Schválené/podporené projekty v roku 2023 s presunom čerpania do roku 2024

NÁZOV PROJEKTU	ŽIADANÁ VÝŠKA DOTÁCIE/ GRANTU V EUR	SCHVÁLENÁ VÝŠKA DOTÁCIE/ GRANTU (€)	POUKÁZANÁ VÝŠKA DOTÁCIE/ GRANTU V ROKU	ČERPANIE V ROKU 2023 (€)	PRESUN ČERPANIA DO ROKU 2024 / z toho čerpané v r. 2024 (€)	SPOLUFINANCOVANIE KI V (€) (KÓD ZDROJA 46)	SPOLUFINANCOVANIE BBSK V (€) (KÓD ZDROJA 41)	POSKYTOVATEĽ DOTÁCIE/ GRANTU
ERASMUS+ „Pod dohľadom: …“	19 530,00	19 530,00	11 718,00	664,65	14 959,35 / 10 349,53	-	-	HaP Brno (Erasmus+)
Spolu:	**19 530,00**	**19 530,00**	**11 718,00**	**664,65**	**14 959,35 / 10 349,53**	**-**	**-**	**-**

Komentár:

Z predchádzajúceho roka sme preniesli čerpanie prostriedkov z projektu Erasmus+ KA CZ01-KA220, pričom poukázaná výška dotácie v roku 2024 bola 11 718,00 €. Na práci súvisiacej s projektom sa aktívne zúčastňujú dvaja zamestnanci.

b) Podané projekty v roku 2024

NÁZOV PROJEKTU	ŽIADANÁ VÝŠKA DOTÁCIE/GRANTU (€)	PRÍJEMCA ŽIADOSTI PROJEKTU	*SCHVÁLENÉ/PODPORENÉ V ROKU 2024 (ÁNO / NIE)	*ZAMIETNUTÉ/NEPODPORENÉ V ROKU 2024 (ÁNO / NIE)	ČAKÁ NA SCHVÁLENIE (ÁNO / NIE)
ERASMUS+ „Vesmír pre všetkých“	21 871,00	SAAIC, NA Erasmus+	ÁNO	NIE	NIE
KUZIMP „Komunitná udržateľnosť ...“	14 330,00	Nadácia SLSP	NIE	ÁNO	NIE
Veľký tresk	1 200,00	Nadačný fond BAUMIT	NIE	ÁNO	NIE
Voda na dosah	31 796,13	MŽP SR	NIE	ÁNO	NIE
Revitalizácia Astroparku a Astrofestival	3 582,00	Nadácia ESET	ÁNO	NIE	NIE
Revitalizácia Astroparku - návrat Astr...	4 735,00	COOP Jednota	NIE	ÁNO	NIE
From Stardust to development together	99 187,50	HORIZONT EUROPA	NIE	ÁNO	NIE
VOD 2024 – výtvarná súťaž	2 700,00	SÚH Hurbanovo, MK SR	ÁNO	NIE	NIE
ČVOH 2024 – vedomostná súťaž	3 100,00	SÚH Hurbanovo, MK SR	ÁNO	NIE	NIE
Debarierizácia a rekonštrukcia soc. z...	18 648,00	MK SR	NIE	ÁNO	NIE
Spolu:	**201 149,63**	**-**	**-**	**-**	**-**

*SCHVÁLENÉ/PODPORENÉ A ZAMIETNUTÉ/NEPODPORENÉ sú tie s dátumom rozhodnutia o pridelení/nepridelení finančných prostriedkov v roku 2024

c) Schválené/podporené projekty v roku 2024

NÁZOV PROJEKTU	ŽIADANÁ VÝŠKA DOTÁCIE/ GRANTU (€)	SCHVÁLENÁ VÝŠKA DOTÁCIE/ GRANTU (€)	POUKÁZANÁ DOTÁCIA/ GRANT (uviesť rok)	ČERPANIE V ROKU 2024 (€)	PRESUN ČERPANIA DO ROKU 2025 (€)	SPOLUFI-NANCOVANIE KI (€) (KÓD ZDROJA 46)	SPOLUFI-NANCOVANIE BBSK (€) (KÓD ZDROJA 41)	POSKYTOVATEĽ DOTÁCIE/ GRANTU
ERASMUS+ „Vesmír pre všetkých“	21 871,00	21 571,00	2024	6 785,00	14 786,00	-	-	SAAIC, NA Erasmus+
Revitalizácia Astroparku a Astrofestival	3 582,00	1 500,00	2024	1 500,00	-	-	-	Nadácia ESET
VOD 2024 – výtvarná súťaž	2 700,00	2 321,08	2024	2 321,08	-	-	-	SÚH, MK SR
ČVOH 2024 – vedomostná súťaž	3 100,00	2 885,33	2024	2 885,33	-	-	-	SÚH, MK SR
Spolu:	**31 253,00**	**28 277,41**	**-**	**13 491,41**	**14 786,00**	**-**	**-**	**-**

Komentár:

V priebehu roka nám pribudol projekt s názvom „Vesmír pre všetkých“ (Erasmus+ SK01-KA122, Mobility), v rámci ktorého sme obdržali dotáciu vo výške 80% zo schválených prostriedkov (17 256,00 €). Zostávajúca časť vo výške 4 315,00 € nám bude vyplatená po ukončení projektu v roku 2025.

Okrem niekoľkých grantových výziev sme pripravili žiadosti k projektom zameraným na skvalitnenie infraštruktúry a odbornej činnosti, žiaľ ani v jednom z prípadov sme neboli úspešní. Zvlášť mrzí neschválenie prostriedkov zo strany MK SR určených na debarierizáciu prízemia budovy HRS. Prostriedky nám nielenže neboli schválené, zo strany MK SR prišlo aj k nečakanému nedodržaniu termínu rozhodnutia o schválení (približne o mesiac), kde sme stratili drahocenný čas na prípravu alternatívneho zabezpečenia organizácie rekonštrukčných prác na sociálnych zariadeniach v HRS.

Z ďalších nepodporených projektov to boli dva zamerané na realizáciu vodozádržných opatrení v areáli astronomickej pozorovateľne na Vartovke a vo Hvezdárni v Rimavskej Sobote. Na príprave projektu z programu HORIZONT EUROPA sme figurovali ako jedna z viacerých partnerských organizácií v rámci medzinárodnej spolupráce.

Prostriedky na náklady postupových súťaží boli čerpané čo najefektívnejšie a ich výška korešpondovala so záujmom o zapojenie sa do súťaží v jednotlivých okresoch.

VI. SPOLUPRÁCA S MIESTNOU SAMOSPRÁVOU, INÝMI SUBJEKTMI A ORGANIZÁCIAMI

- Mesto Žiar nad Hronom, Banská Bystrica, Rimavská Sobota a ďalšie mestá v regióne BBSK,
- Základné, stredné a materské školy v regióne,
- Slovenská astronomická spoločnosť pri SAV (dvaja z našich odborných zamestnancov sú členmi Hlavného výboru SAS)

- Slovenský zväz astronómov (Miestne organizácie pri všetkých troch organizačných zložkách)
- Astronomický ústav SAV, Astronomický ústav AV ČR, niektoré zahraničné astronomické spoločnosti a inštitúcie, SAS pri SAV, OZ Maximilián Hell a Slovensko, Spoločnosť M. R. Štefánika, Spoločnosť M.K. Thege, Jednota Slovenských matematikov a fyzikov, Univerzity: UK v Bratislave, UMB v Banskej Bystrici a UPJŠ v Košiciach,
- redakcia časopisu Kozmos, SÚH v Hurbanove, ostatné hvezdárne na Slovensku a v Čechách, SFS Sonne, ČAS, SHMÚ,
- CVČ, múzeá, knižnice, osvetové strediská a ZUŠ v regióne,
- Ubytovacie zariadenia v dosahu našich organizačných súčastí (Hotel Sitno, Horský hotel Kráľova Studňa a i.),
- Rozvojová agentúra BBSK a oblastné organizácie cestovného ruchu v rámci BBSK. Aj v roku 2024 sme boli riadnym členom OOCR GRON, v rámci ktorého rozvíjame spoluprácu predovšetkým medzi HaP ZH a zariadeniami cestovného ruchu v regióne,
- Regionálne a celoštátne elektronické média (rádiá a televízie) a tlačené periodiká,
- Predajcovia astronomickej techniky na Slovensku a v ČR,

VII. HOSPODÁRENIE

1. Komentár k ročnej závierke a výsledku hospodárenia za rok 2024

Hodnotenie nákladov a výnosov príspevkovej organizácie:

a) Podiel miezd a prevádzkových nákladov organizácie z celkových nákladov organizácie:

Celkové náklady	815 890,11 €	
Náklady na mzdy	615 426,97 € -	75,44% z celkových nákladov
Náklady na prevádzku	198 784,85 € -	24,36% z celkových nákladov

b) Výnosy organizácie z celkovej činnosti (tržby z prenájmov, vstupné, členské, upomienky, platené služby, získané finančné prostriedky na akcie, príspevky mestských, obecných samospráv s uvedením účelu a pod.):

Celkové výnosy	845 335,86 €	
Príjmy za predaj výrobkov, tovarov a služieb	159 142,75 €	- 18,83% z celkových výnosov
Príjmy na zabezpečenie VOD a ČVOH	5 206,41 €	
Príjmy od nadácie Eset	1 500,00 €	
Príjmy zo zahraničných grantov Erasmus	28 974,00 €	

c) Zdôvodnenie výsledku hospodárenia za rok 2024 - straty, zisku:

VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA	ZA ROK 2023	ZA ROK 2024
Hlavná činnosť	22 537,06	29 445,75
Podnikateľská činnosť	0	0

Komentár:

V nákladoch r. 2024 nie sú zohľadnené výdavky na I. etapu rekonštrukcie sociálnych zariadení v HRS vo výške 25 134,18 €, pretože ide o technické zhodnotenie budovy a náklady sa prejavia až v odpisoch po ukončení investičnej akcie.

d) Spôsob riešenia výsledku hospodárenia – vykrytie, resp. vysporiadanie straty:

V roku 2025 plánuje organizácia zapojiť zostatok finančných prostriedkov z predchádzajúcich rokov (453) do rozpočtu na:

- prípravu a realizáciu dopravného projektu parkovania pred budovou HaP ZH
- zakúpenie metodického materiálu
- vymaľovanie priestorov pre verejnosť v HRS
- vyčistenie premietacej kupoly a servis projektorov v HaP ZH

e) Finančné fondy príspevkovej organizácie, stav, čerpanie, zostatok:

Sociálny fond:	stav k 1.1.2024	2 021,66 €
	tvorba	3 873,15 €
	čerpanie	3 697,60 €
	zostatok k 31.12.2024	2 197,21 €

f) Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov (453): zostatok vlastných finančných prostriedkov z minulých rokov k 31.12.2024, plánované zapojenie zostatkov minulých rokov do rozpočtu roku 2025:

ZOSTATOK Z PREDCHÁDZAJÚCICH ROKOV	K 31.12.2023	K 31.12.2024
Zostatok na bežnom účte	73 833,03 €	83 460,16 €

Komentár:

Finančné prostriedky z predchádzajúcich rokov boli v roku 2024 použité na nákup :

- *licencií filmov 16 324,00 €*
- *nafukovací model Mesiaca 4 332,00 €*
- *klimatizácia 3 936,00 €*
- *Rekonštrukcia sociálnych zariadení v planetáriu v HRS I. etapa 25 134,18 €*

g) V prípade prenajímania nehnuteľného majetku uviesť výšku nájmu a využitie finančných prostriedkov:

Výnosy z prenájmu nehnuteľného majetku v roku 2024 vo výške 3 250,00 € boli využité na prevádzku HBB a HaP ZH.

2. Prehľad plnenia príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2024 (v zmysle príloh):

Plnenie vlastných príjmov z predaja služieb, výrobkov, tovarov a získaných dotácií bolo v roku 2024 vo výške 194 823,16 €. Táto hodnota predstavuje 30,44 % zo schváleného rozpočtu vybraných položiek bežných výdavkov z daňových príjmov pre rok 2024.

3. Špecifikácia záväzkov a pohľadávok, vrátane komentára:

Organizácia neeviduje žiadne neuhradené záväzky po lehote splatnosti.

4. **Finančné prostriedky určené ako účelový príspevok na odbornú činnosť a opravy väčšieho rozsahu resp. nákup:**

Bežné výdavky podľa jednotlivých účelov, na ktoré boli poskytnuté finančné prostriedky sú uvedené v jednotlivých samostatných hárkoch uvedené v Prílohe č. 3.

V Žiari nad Hronom 13. 2. 2025

Mgr. Tomáš Dobrovodský
riaditeľ KHaP MH

KRAJSKÁ
HVEZDÁREŇ A PLANETÁRIUM
MAXIMILIÁNA
HELLA
V ŽIARI NAD HRONOM